

MANNERHEIM VAKOILIJANA KIINASSA - JUHLAMATKA KAHDESTA SYYSTÄ

Kesäkuussa 2017 tulee kuluneeksi 150 vuotta C.G.E. Mannerheimin syntymästä. Sata vuotias Suomemme on vuodesta 1918 alkaen käynyt itsenäisyydestään kolme sotaa, joissa kaikissa on ollut ylipäällikkönä Mannerheim. Nyt tarjoutuu tilaisuus tutustua tämän suurmiehemme elämän erääseen episodiin. Venäjän yleisesikunnan päällikkö esitti elokuussa 1906 Mannerheimille tarjouksen ja hän suostui siihen. Alkoi fyysisesti ja henkisesti mielettömän raskas vakoilumatka, josta silloinen eversti Gustav Karlovitsh selviytyi ihmeteltävän hyvin ja hienoin lopputulosin. Nyt, noin 110 vuotta myöhemmin, on ainutlaatuinen mahdollisuus kuulla tarinaa tästä vakoijaeverstin retkestä ja nähdä konkreettisesti niitä paikkoja, joissa Mannerheimkin on käynyt.

Kiina-oppaana on yli 40 vuoden kokemuksen omaava Marja-Leena Tiensuu ja Mannerheim-asiantuntijana kolmen itsenäisyystaistelumme ylipäällikön elämästä kiinnostunut kenraalimajuri evp Kalervo Sipi.

Marja-Leena Tiensuu

Kalervo Sipi

Venäjä oli juuri päivännyt sodan Japania vastaan. Tsaari Nikolai II oli huolissaan tilanteesta Keski-Aasiassa ja hän tarvitsi yksityiskohtaisia tietoja Kiinan sotilaallisista uudistuksista. Niinpä Mannerheim, silloin keisarillisissa joukoissa Venäjällä palvellut eversti Gustav Karlovitsh, sai keväällä 1906 kutsun Pietariin yleisesikunnan päällikön Feodor Palitsynin luo. Kenraali ehdotti Mannerheimille matkaa Venäjän Turkestanista halki läntisen Kiinan aina Pekingiin saakka.

Tarjoukseen suostunut Mannerheim sai Palitsyniltä yksityiskohtaisen vakoilutehtävän, josta hän sitten sotilaina laati esimiehen hyväksyttäväksi tiedustelusuunnitelman. Poliittisesti arkaluontoinen Kiinan maanpuolustuksen ja mahdollisten sotaväen etenemisreittien kartoitus sekä muiden sotilastilastojen keruu naamioitiin tieteelliseksi retkikunnaksi.

Tien Shan-vuoristo on aina ollut tärkeä kiinalaisille. Mannerheim ylitti sen yhteensä kuusi kertaa - tiedustellakseen sotaväelle kulkuteitä. Ensimmäinen tapahtui Muzartin solessa (kuva) sekä kuudes ja vaikein välillä Barköl - Hami lokakuussa 1907.

Chongqingia lukuun ottamatta olemme jokaisella vierailumallamme paikkakunnalla Mannerheimin reitillä ja tuleme näkemään jotakin sellaista, jonka hänkin on todistettavasti nähnyt tai valokuvannut tai ainakin kertonut siitä matkapäiväkirjassaan. Tällaisia ovat esimerkiksi Kashgarissa Abak Hoja mausoleumi ja Dunhuangissa Taklamakanin autiomaan hietakumpujen kätköissä oleva Mingsha Hills kuunsirpin muotoisine lähteineen.

Innokkaan metsästäjän intohimo kostautui Dunhuangissa. Hän ei jaksanut poiketa myöhemmin 1900-luvun tärkeimpiin kuuluvaksi arkeologiseksi löydöksi osoittautuneilla "Tuhannen buddhan luolilla". Marski missasi mahdollisuuden tulla kuuluisaksi tutkimusmatkailijana. - Me käymme siellä!

Xí'anissa tuon aikaisia kohteita on useita. Mainittakoon vain matkailijamme "peiliniäsi eli muistokivimetsäksi" nimittämä entisessä konfutselaisessa temppelessä sijaitseva erittäin mielenkiintoinen kohde. Siellä olevasta Nestoriuksen kivistä Marski kertoo myös aika hauskan tarinan. Mannerheim ratsasti toukokuussa 1908 Xí'anissa vajaan kilometrin päästä ohi Kiinan ensimmäisen keisarin hautakummun. Haudasta löydettiin vuonna 1974 terrakotta-armeija, johon me käymme tutustumassa. Perillä vakoiluretkensä päätepisteessä Pekingissä Mannerheim oli 25.7.1908. Hän kirjoitti sitten siellä kuukauden päivät raporttia ja teki sen luonoksen valmistuttua suurlähetystöneuvos Boris Arzenjevin kanssa pariviikkoisen turisti- ja vakoilumatkan Japaniin.

Mannerheim otti ratsastuksellaan 1 370 valokuvaa, pääosin käsivaralta tai kolmijalan tuelta. Vain yksi kuva on tästä poikkeus. Ottaen huomioon, että kuvat on otettu kiinteäpolttovalaisella kameralla, niiden taso on hämmästyttävä!

Yksi retken alkuvaiheen otos Kirgisian historian kuuluisimmasta naisesta Kurmanjan Datkasta on päässyt maan nykyiseen 50 som'in seteliin.

Eräänä erityistehävänä Mannerheimilla oli tavata Dalai Lama. Tuo 32-vuotiaan hengellisen johtajan ja vasta 41 täyttäneen sotilain kohtaaminen Wutai-shanin vuorella kesäkuussa 1908 sujui vilkkaan keskustelun merkeissä. Tutkimusmatkailijamme lahjoitti Dalai Lamalle pistoolin.

Koko kahden vuoden mittainen ratsastus oli varsin epämukava ja raskas ja se vaati Mannerheimilta rautaista terveyttä ja poikkeuksellisia hengen voimia! Hän joutui matkallaan muutaman kerran suorastaan hengenvaaraan ja monta kertaa "läheltä piti".

Retken tulokset voisi kiteyttää toteamukseen: Mannerheim taittoi taivalta kahden vuoden aikana 14 000 kilometriä seuranaan vain muutama vaihtuva kasakka-palvelija, pari oikuttelevaa tulkkiä sekä kolme eri kokkia. Hän kartoitti hevosen selästä 3 087 kilometriä kuljetusta reitistä ja hahmotteli parinkymmenen kiinalaisen varuskuntakaupungin pohjapiirroksen sekä kirjoitti kauniilla kielellä epämukavasta ja rasittavasta matkasta laajan ja yksityiskohtaisen päiväkirjan.

173-sivuinen yleisesikunnalle laadittu venäjänkielinen tiedusteluraportti karttaliitteineen on ainoa virallinen asiakirja retkestä. Harry Halén on vihdoinkin kääntänyt sen suomeksi nimellä *Matka Kiinaan - Tiedusteluraportti 1906 - 1908 (SKS 2013)*. Raportista löytyy paljon mielenkiintoisia ja yksityiskohtaisia tietoja, jotka osoittavat mm. hienosti Mannerheimin uskottoman kyvyn arvioida ympäristöä ja kiinalaisten mielialoja.

Lopputulos on sotilaalliselta kannalta varteenotettava ja merkittävä. Selkeä johtopäätös oli, ettei Kiinasta tuohon aikaan ollut Venäjälle sotilaallista uhkaa! Keisari sai juuri sellaista tietoa, jota hän oli odottanut. Hyvin poikkeuksellisesti Mannerheimille tarjoutui jo marraskuussa 1918 mahdollisuus kertoa suusanallisesti matkastaan Nikolai II:lle Pietarissa.

Käyn tulevan syyskuun matkamme aikana kursorisesti läpi Mannerheimin seikkailun keskittyen vierailupaikkakuntiimme, kuvailen mielenkiintoisia tapahtumia ja tilanteita sekä kerron paljon herkullisia yksityiskohtia. Marja-Leena opastaa meitä rutiinilla ja äidillisesti turismin liittyvissä seikoissa. Tervetuloa asiantuntijoiden matkaan!

Kalervo Sipi
kenraalimajuri evp
kalesipi@tpnet.fi

Filip Muzartin jääportaisissa

Mannerheim todennäköisesti Kanchoussa

(Kuvat teoksesta "Matka Kiinaan - Tiedusteluraportti 1906 - 1908")

6.-14.9.2017 JUHLAMATKA

- MANNERHEIMIN JÄLJILLÄ HALKI KIINAN VALTAKUNNAN

Kesäkuussa 2017 tulee kuluneeksi C.G.E. Mannerheimin syntymästä 150 vuotta. Satavuotias Suomemme on vuodesta 1918 alkaen käynyt itsenäisyydestään kolme sotaa, joissa kaikissa on ollut ylipäällikkönä Mannerheim. Elokuussa 1906 aloitti silloinen keisarillisissa joukoissa Venäjällä palveleva eversti Gustav Karlovitsh tsaari Nikolai II:n pyynnöstä vakoilumatkan Kiinaan, josta hän kotiutui runsaan kahden vuoden kuluttua. Nyt, noin 110 vuotta myöhemmin, tarjoutuu mahdollisuus nähdä konkreettisesti niitä paikkoja, joissa Mannerheimkin on käynyt.

Mannerheim asiantuntijana Kalervo Sipi, matka-asiantuntijana Marja-Leena Tiensuu.

1. PÄIVÄ

Lähtö Helsingistä suoralla lennolla kohti Chongqingiä.

2. PÄIVÄ

Chongqing

Kaupunkikiertoajelu ja lounas tässä miljoonakaupungissa. Majoittuminen hotelli Harbour Plazassa.

3. PÄIVÄ

Lento Urumqin kautta Kashgariin/Kashiin.

Kuljetus illaksi hotelliin ja illallinen. Yli 1000 vuotta Kashgar oli yksi Silkkiteien vilkkaimmista ja tärkeimmistä kaupungeista. Mannerheim saapui Kashgariin 30.8.1906 ja majoittui siellä pääkonsuli Kolokolovin luo Venäjän konsulaatin alueelle. Kiinassa kulkemiseen vaadittavissa asiakirjoissa Mannerheim sai ensimmäisen kiinankielisen nimensä "Ma-ta-khan" eli "Hevonen, joka nelistää pilvien halki". Yöpyminen Kashgarissa.

4. PÄIVÄ

Abak Hojan hautamuseo ja Id Kah moskeija, Kashgar

Aamiaisen jälkeen käymme entisellä Venäjän konsulaattialueella, vierailimme kuuluisan muslimijohtajan Abak Hojan hautamausoleumissa, ihailimme Kiinan suurinta Id Kah moskeijaa sekä tutustumme suureen basaarialueeseen. Lounas retken aikana. Illalla lento Urumqiin, kuljetus hotelliin ja illallinen.

5. PÄIVÄ

Hiekkadyynit Mingsha Hills ja Kuunsirpin lähde, Dunhuang

Aamiaisen jälkeen matkustetaan luotijunalla Dunhuangiin, Gobin autiomaassa sijaitsevaan keidaskaupunkiin, joka oli tärkeä pysähdyspaikka muinaisella silkkiteillä matkaaville. Käymme siellä kaupungin museossa sekä hiekkadyyneillä ratsastamassa kameleilla. Saamme näin tuntumaa, millaista oli muinoin matkata silkkiteillä. Kuudennen Tianshan -vuoriston ylityksen jälkeen Mannerheim pysähtyi marraskuussa 1907 Ansiin, josta hän poikkesi Dunhuanin keitaalle, 100 kilometriä lounaaseen. Lounas retken aikana. Illallinen ja yöpyminen Dunhuangissa.

6. PÄIVÄ

Mogaon luolat, Dunhuang

Aamiaisen jälkeen käynti Mogaon luolilla. Munkit rakensivat 300-luvulla Keski-Aasian suurimman kallio-temppelin, Tuhannen Buddhan luolat. Kallion sisällä on 492 luolaa, joissa on seinämaalauksia, Buddhan patsaita, kirjakääröjä ja piirustuksia. Lounas ja illallinen, yöpyminen Dunhuangissa. Kalervo Sipiin luento ennen illallista.

7. PÄIVÄ

Kaupungin muuri ja Muistokivimuseo, Xian

Aamiaisen jälkeen lähemme lentoasemalle ja lennämme Xianiin. Xian on 8 miljoonan asukkaan kaupunki

MATKATIEDOT

HINTA 3 265 €

HINTAAN SISÄLTYY

- Finnairin suorat lennot Helsinki - Chongqing ja Xian - Helsinki turistiluokassa
- Kiinan sisäiset lennot
- junamatka Urumqista Dunhuangiin
- ohjelman mukaiset majoitukset kahden hengen huoneissa
- ohjelman mukaiset ateriat
- ohjelman mukaiset retket pääsymaksuineen
- Mannerheim asiantuntijan sekä Kiinan asiantuntijaoppaan palvelut
- Kiinan viisumi

LISÄMAKSUSTA

- yhden hengen huone 500 €
- illallinen ja Tangshow Xianissa 65 €
- matkavakuutus

LENTOAIKATAULU (sitoumuksetta)

Helsinki - Chongqing 17.40 - 07.10 +1
Xian - Helsinki 10.35 - 14.15

HOTELLIT

Hotel Harbour Plazassa Chongqing *****
Tianyuan International hotel Kashgar ****
Urumqi-Tumaris Hotel***
The Silk Road Dunhuang Hotel****
Bell Tower Hotel Xi'an ****

ja Shaanxin provinssin pääkaupunki. Changan nimellä aikoinaan tunnettu kaupunki on Silkkiteien alkupiste. Vierailu kaupungin muurilla, jota on vielä jäljellä 14 km, sekä Mannerheiminkin mainitsema Muistokivimuseossa. Illalla lisämaksullinen Tang-show ja illallinen. Yöpyminen Xianissa.

8. PÄIVÄ

Terrakotta-armeija, katolinen kirkko ja Suuri moskeija, Xian

Jatkaessaan matkaansa Mannerheim ratsasti Kiinan ensimmäisen keisarin hautakummun ohi, vajaan kilometrin päästä terrakotta-armeijasta. Aamiaisen jälkeen lähemme kohti terrakotta-armeijaa, joka sijaitsee keskustasta noin 43 km päässä. Alue löydettiin sattumalta vuonna 1974, kun maanviljelijä kaivoi pellollaan kaivoa. Retken aikana nautimme lounaan. Vierailimme iltapäivällä Mannerheimin päiväkirjassaan kuvailemista Xianin katolisesta kirkosta ja Suuressa moskeijassa. Mannerheim jatkoi matkaansa ja oli Dalai Laman luona matkalla käväistyään perillä tiedusteluretkensä päätepisteessä Pekingissä 25.7.1908. Yöpyminen Xianissa.

9. PÄIVÄ

Paluulento Xianista Suomeen. Aamiaisen jälkeen lähemme lentokentälle, josta suoralla Finnairin lennolla Helsinkiin.

Pidätämme oikeuden muutoksiin matkaohjelmissa.